(ZEITUNGSDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 244. (399) Неділя, 2. листопада 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Нестримна погоня за большевиками

Поважні втрати совітської фльоти

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 1. XI. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

На кримському півострові німецькі та румунські війська в дальшій нестримній погоні за побитим ворогом.

В донецькому басейні перейдено в багацько місцях горішній біг ріки Донець.

На північному відтинку східного фронту один полк піхоти прорвав у завзятім рукопашім бою сильно укріплену ворожу оборонну смугу, добуваючи 533 бункри. На фронті оступу перед Петербургом відбито більшу кількість ворожих спроб перейти Неву.

Летунство успішно підпомагало діяння сухопутньої армії на Кримі, завдаючи важкі удари комунікаційним сполукам ворожого відвороту та спричиняючи поважні втрати совітській фльоті. Воно затопило один торговельний корабель 3.000 тон містоти та ушкодило 3 воєнні кораблі і один великий військовий транспортовець. Дальші летунські атаки були спрямовані проти Москви.

В боротьбі проти англійської флоти постачання боєві літаки знищили недалеко Овечих Островів один корабель 2.000 тон містоти та затопили при східних англійських берегах 4 ворожі торговельні кораблі, що належали до конвою, з чого один великий танковець, загальної містоти 29.000 тон. Чотири дальші торговельні кораблі того конвою були так ушкоджені від поцілів бомб, що треба числитись із дальшою втратою торговельного тонажу англійців. Англійські літаки скинули минулої ночі в кількох місцевостях північної та північно-західньої Німеччини бомби, між іншим на Гамбург. 9 ворожих бомбовиків зістрілено.

Совіти знову жертвують людьми і матеріялом

БЕРЛІН. — З огляду на дуже важкі втрати пробували большевики і 29 та 30. X. спинити протинаступами похід німецьких військ на середньому відтинку східнього фронту і тільки безуспішно жертвували у тих спробах людьми та матеріялом. На відтинку одної німецької армії нараховали в одному тільки 29. X. 2.000 полонених та знищено або добуто 27 совітських панцирних самоходів і 20 гармат. Крім цього німецька артилерія порозбивала успішно совітські зосередження військ, які дозволяли догадуватись, що їх підготовано до наступу.

Велика добича на Криму

БЕРЛІН. — У переслідуванню розбитих та відступаючих большевиків здобули німецькі війська на Криму новий совітський матеріял. В боях 29. X. добуто 17 важких гармат, а в боях за перекопську шийку захоплено крім цього 150 совітських гранатометів та 850 важких скорострілів.

—о—

Англійці мають зайняти цілий Іран...

ТЕГЕРАН. — На домагання большевиків, щоб англійці прислали на Кавказ 25 дивізій для відтяження, англійці зробили своїм союзникам своєрідну пропозицію. Згідно з нею хочуть вони, на доказ своєї доброї волі, як повідомили про це шведські часописи, зайняти місце совітських військ в Ірані.

Захоплення уряду — розчарування звичайного громадянина

СТОКГОЛЬМ. — Як прийняли промову Рузвелта в Лондоні, повідомляє тамошній кореспондент „Юнайтед Прес". Промову Рузвелта прийняли в урядових кругах з ентузіязмом і хвалять її за її „войовничий дух". Серед суспільности панує розчарування, що Рузвелт не заповідає ніякої нової акції, яка відповідала би його войовничим словам.

У справі тайних документів Рузвелта

ВАШИНГТОН. — У найширших кругах викликав велику сензацію факт, що американський міністер закордонних справ Гол на пресовій конференції в Білому Домі злементував свого президента. На питання про мапу, що є в президента, Гол відповів представникам преси, що він узагалі не має нічого спільного з цією справою. Коли хто хоче знати щось докладніше про це, хай звернеться деінде.

Португалія далі зміцнює свої залоги на Азорах

ЛІСАБОН. — В середу вислали знову 2000 португальських кольоніяльних вояків на Азори. Перед їх відїздом ці одиниці взяли участь у дефіляді перед президентом Салязаром.

Джерело сили

Реального життя не творять герої, чи всякі апостоли ідей, а творять його в нас ті, що й творять масу. Тому треба цю пересічну людину ушляхотнити, позбавити її найбільших хиб, шкідливих духових прикмет, зате прищепити їй нові конструктивно-творчі ферменти, що піднесли б її загальний духово-інтелектуальний й духово-моральний рівень, збільшили б її життєву активність і відпорність, перетворюючи її на дійсно-корисний для суспільства і нації елемент. Ось зовсім реальне, можливе до здійснення й гідне впертих зусиль практичне завдання наших днів. Бо герої чи апостоли зродяться й прийдуть на життєву арену самі собою, як приходили нераз, але цю народню масу, отой пересічний суспільний елемент треба сформувати, треба його виховати; підготувати й витворити довгими зусиллями. Витворити і то за всяку ціну — бо лише він цей надійний фундамент майбутнього. Для здійснення цього та для успіху акції духового контакту провідної верстви з народніми масами, — першим найважливішим моментом є моральний авторитет, з якого вже само собою випливає довіря; є це основна передумова осягів цілої справи, категоричне „conditio sine qua non". Безідейна, порожньословна, малоактивна, легковажна і неморальна інтелігенція імпонувати народним масам не в стані, бо вона лише може дати цим масам одну дезорганізацію, а не організацію. Тільки лукавий посміх і погорду зустріне вона при спробі заволодіти душею й серцем народнім, підпорядкувати їх своїй волі. А без того, без міцнотривалого організаційного звязку з масою не зможе провідна верства приступити до здійснення свого основного життевого завдання. — Вона мусить цілу свою життєву чинність побудувати на основі самоаналізи, самокритики й самовиховання, з чого вже автоматично зродяться інші такі потрібні в життевій практиці риси збірної нашої вдачі: дисципліна духа, сила волі, принциповість та моральна стійкість, глибина переконання. Без тієї самокритики й самовиховання, без рішучого бажання піднестися на рівень вимог сучасности, увільнитись від традиційно-шкідливих рис своєї вдачі, наша духова еліта не виповнить своєї життевої місії, не складе свого чергового іспиту перед історією. І як в очах власних народніх мас, так зокрема і в очах чужинецької опінії випадатиме все вона якимсь неповноцінним інтелектуальним твором. Перейміммося ж свідомістю, що шлях до майбутности йде тільки через наше моральне піднесення, очищення, посилення — через гарт нашого духа, серця й волі.

Щоб зміцнити вагу цього аргументу реальним прикладом треба звернути увагу на сучасну долю московської „червоної імперії". Вона впала жертвою погірдливого відношення до засад людської моралі і хоча забезпечена понад міру зброєю та всякими іншими середниками для воєнної боротьби, але духово гнила, — не витримала ударів противника, що перемагає її

силою духа й моральної дисципліни. А що саме в цих духово-моральних основах криється дійсне джерело народньої сили й національної потенції, переконує нас приклад старинного Риму: він зростав і могутнів, доки громадяни римської імперії керувались у своєму житті та буденному чині ідейним і духотворчим гаслом: „salus Rei Publicae suprema lex". І до тієї вічної правди, що проміное крізь імлу довгих століть, мусимо спрямувати свій зір, щоб знайти цю істину життя та його практичну мудрість.

Борис Лисянський.

На українськім степі

Не думайте, що це степ у первісному вигляді — розлогі простори вкриті буйними травами, без слідів людського життя, такі як були у давнині. Ні, степом називають селяни управні, врожайні поля, де золотіє пшениця, хилиться важкий колос жита, їжиться вусатий ячмінь або усміхаються привітно широкими, жовтими кружками соняшники, що ростуть тут цілими ланами.

Колись був тут дійсний степ, який рука українського селянина перемінила в плодовите поле. Та назва степ остала й досі. Де господар, питаю жінки біля хати у селі. „Та нема дома, десь у степу". „Є у вас кавуни?' „Є, але у степу".

Ідемо тяжким, німецьким возом і великими кіньми, десь зі Східньої Прусії, по широкім степовім шляху. Дорога широка, як усі тутешні дороги, розмокла по дощі; коні, непривичні до грязі, йдуть поволі і тяжко, до копит чіпляється клейкий степовий чорнозем. Зразу стає нам зрозуміле, чому тутешній український селянин вживає легкого дерев'яного воза та невеликих, але витривалих коней, що єдино підходять для цих доріг. Обабіч шляху, куди гляне око, безмежні простори, здається безкрає поле — степ. Одні лани жовтіють вже стернею, другі пишаються сочисто-зеленою барвою молодої конюшини, на інших ланах лежить ще повязаний і недбало зложений у малі копички ячмінь, що вже зеленіє, бо зерно зросло. Люди не встигли зібрати його, бо все населення гнали прислужники „геніяльного" Сталіна копати протитанкові рови, які не помогли червоним і не пошкодили німецькій армії. Тепер тут насміхаються із цих ровів, повторюючи шик, що його нібито скидали на летючках німецькі літаки:

„Гарні паняночки,
не копайте ямочки,
бо через ваші ямочки
переїдуть наші таночки".

На степу тишина. Не видно ні людей, ні тварин, тільки на телефонічних дротах розсілися сорокопуди, що розглядаються пильно за добичею. Проїздимо біля великого лану, зарослого високою старою вже травою, що дає нам картину давнього степу. Це доказ „доброї" совітської господарки, бо таких неуправних ланів тут більше. А сонце то ховається за хмари то виринає із них та теплим промінням витягає воду із болотнистого шляху. Тишина, якась таємна тишина українського степу, де колись ховалися татари та засідалися на них козаки. По одних і других залишились тільки високі могили — кургани. „Високії ті могили, де лягло спочити козацькеє біле тіло китайкою вкрите".

По довшій їзді розкривається перед нами широка степова балка, а в ній в зелені садків села. За селом, за балкою серед поля видніють будинки, що якось не гармонізують із окруженням. Це „радгосп Комінтерн". Заїздимо туди.

Багато будинків на місці, де колись був двір землевласника. Будинки занедбані, пообдирані криші, повалені стіни, усе розміщене без пляну. По дворі вештається обслуга радгоспу, бавляться обідрані, брудні діти — усе якесь нещасне, бідне як і ціле це „Комінтерньсько-жидівське" господарство, що займалося годівлею молочних корів і доставляло сметану до „маслобойні", де виробляли масло, яким годувались червоні потентати Москви та інші центри совітського раю. Тепер кермує цим державним господарством (так називаються тепер колишні радгоспи) меткий селянин, що із жовтоблакитною повязкою на рукаві увихається по господарстві та видає накази робітникам.

Полагодивши наші справи, побалакав з людьми, наслухався оповідань про минулі гаразди большевицького панування та про останні доручення колишньої управи, щоб увесь скот вигнати аж до Волги, та як то пастухи перехитрили червоних і крутими дорогами завернули частину худоби назад у радгосп. Сонце ховається за обрій степу, кидаючи багряні проміння, зривається холодний вітер, що стягає на небо дощеві хмари. На степу сутеніє, сутінки переходять швидко у темінь і настає ніч.

Ідемо знову степом. Коні йдуть поволі по розмоклій, невідомій їм дорозі. Минаємо селянські вози, що везуть „горюче", цебто топливо для рільничих машин, а далі знову степ, — пустий і тихий. Хвилинами виглядає із-за хмар рогатий місяць і при його слабому світлі ввижаються немовби якісь постаті, що сновигаються по степі. Здалека долітають голоси нічної степової птиці, а інколи блисне світло немов очі вовчиці. Це світла самоходів вказують нам, що зближаємося до головного шляху та города, місця нашого постою.

Над Інгулом, у жовтні 1941.

Осип Залеський.

Прогулька закордонних журналістів

ЛЬВІВ. — У понеділок і вівторок (28. і 29. X.) відвідала Львів група закордонних журналістів. Між ними не бракувало і японців. Представники міжнародної прилюдної опінії мали нагоду пізнати Львів, як старий бастіон західньої культури, подивляли його красу і памятки великої архітектури. Дуже їх цікавило господарське життя Галичини і промисл Львова. Без огляду на коротке перебування у Львові, гості відвідали сумної памяти вязницю при вулиці Казимирівській, де оглядали жахливі свідоцтва большевицького злочину. Після оглядин міста губернатор д-р Ляш прийняв прогулку на авдієнції. Тут мала вона нагоду доповнити свої враження і відомості про якість і розміри робіт на терені Галичини.

Хорватські добровольці про „совітський рай"

ЗАГРЕБ. — Хорватська преса поміщує перші листи, що надійшли від хорватських добровольців із східнього фронту. Добровольці змальовують сильними словами загальне знищення і нужду, які вони бачать. Совітське населення живе в найправдивішому значінні слова голе й босе, і не мало ніколи подостатком їжі. Всі ці, що вірили в чортівський комунізм — так думають деякі автори листів — мусіли б прийти сюди, а відразу вилічилися б. Деякі негарні партійні будівлі — це єдине, що, крім страшної нужди та знидіння населення, лишається у висліді 20 років большевизму. Деякий добробут можна бачити тільки в жидівських склепах і мешканнях. Добровольці висловили ще переконання, що вони бездоганно вдягнені, знаменито їх харчують та що вони з одушевленням очікують дальших боїв.

—o—

„Ми нашими думками при вас"

СТОКГОЛЬМ. — Лондонський „Дейлі Експрес" пише у вступній статті про військове положення на совітському фронті з типово бритійською наївністю, м. ін.: „Мусимо совітам сказати: хоробрі совітські вояки, ми нашими думками при вас. Не сумнівайтеся ані на хвилину, що ми вам поможемо, але ми поможемо вам найкраще, коли будемо хитрі. Це щось дуже гарне і прекрасне вмирати за ваш край, але воно є все ж таки краще жити для вашого краю та втекти від ваших ворогів. На всякий випадок, не виграється війни, коли хтось собі зробить гаракірі".

Виразніше не можна вже писати. „Дейлі Експрес" полишає отже совітам, щоби вони охоче вмирали в тій війні, а сам воліє жити для Англії і „перехитрити" ворога. Це без сумніву краща частина завдання під умовиною, що перехитрення вдасться. Одначе до цього часу англійці зробили й на цьому полі дуже поганий досвід.

—o—

Два двірці в Москві збомбардовані

БЕРЛІН. — При нічному налеті німецьких бойових літаків на Москву вночі на четвер 30. X. поцілено численними бомбами, м. ін. важними воєнними цілями, два залізничі двірці. Внаслідок знищення цих залізничих обєктів стає ситуація постачання совітської столиці, яка і так стала вже внаслідок перервання численних залізничних шляхів до Москви незвичайно тяжкою, ще гіршою.

Незвичайно важкі втрати Совітів

БЕРЛІН. — Незвичайно важкі втрати завдав Совітам дня 28. X. один-одніський німецький батальйон піхоти на північному відтинку східнього фронту. В бою за один річний відтинок узяв цей німецький батальйон 400 большевиків у полон. Кількість совітських убитих осягнула цю саму висоту. Крім цього здобув або знищив німецький батальйон піхоти один 24-тоновий поїзд, одну совітську протипанцерну гармату, 6 гранатометів, 18 машинових крісів і 6 вантажників.

ДІЯМАНТОВИЙ ЮВИЛЕЙ СВЯЩЕНСТВА НІМЕЦЬКОГО КНЯЗЯ ЦЕРКВИ.

БЕРЛІН. — Предсідник німецької конференції єпископів, кардинал-примас архиєпископ д-р Адольф Бертрам, святкував свій діямантовий ювилей священства при участі найширших кругів населення своєї єпархії. — Кардинала, що має 83 роки, зустрінули численні почесті влади, з якою, як він підкреслив особисто в одній промові, він завсіди працював у добрій згоді.

СЕРБСЬКІ КНЯЗІ ЦЕРКВИ ПОМАГАЮТЬ У БОРОТЬБІ З КОМУНІЗМОМ.

БІЛГОРОД. — Сербські князі церкви, а саме: митр. у Скоплю Йосиф, єпископ Браничева Вениямин, єпископи Туалі, Нектарій та інші відвідали президента міністрів Недича і обіцяли йому, як подає „Основа", поміч православної церкви в її боротьбі з комунізмом та іншими руїнницькими елементами.

БАТАЛЬЙОН ПІХОТИ НИЩИТЬ СИЛЬНУ СОВІТСЬКУ БОЄВУ ГРУПУ.

БЕРЛІН. — Один німецький батальйон піхоти, полишений сам собі, знищив у 3-денних боях на північному відтинку східнього фронту сильну совітську боєву групу. Німецький батальйон взяв у тих боях кількасот вояків у полон і здобув дві совітські батерії. Батальйон, що наладнав у тих боях звязок із сусідньою німецькою дивізією, осягнув такі боєві вислідн під водженням і вгоропним проводом свого команданта.

НАЙТЯЖЧИЙ ЛЕТУНСЬКИЙ НАЛЕТ НА МОСКВУ.

СТОКГОЛЬМ. — Радіо Девентрі повідомило у 30 жовтня: „Минулої ночі пережила Москва свій найтяжчий летунський налет. Німецькі літаки прилетіли у 4 або 5 хвилях, що чергувалися за собою. Їх число обчислюють на багато сотень".

РІДНІ ГОСТІ

В суботу, 25 жовтня, біля 4 год. пополудні прибуло до грубешівського УДК 60 полонених українців. Майже всі вони з Житомирщини, є декілька і з ближчої Волині. Приглядаємося цим смаглим, виснаженим обличчям. За винятком кількох, решта здорові, і навіть усміхнені, хоча серед осіннього, дощу ішли з Холма. Зокрема бадьорий командант цього транспорту. У нього піднесене чоло, привітлива усмішка, на лівій кишенці сорочки — тризуб. Знайомимось — розмовляємо. Усім нашим запитам про жахливу дійсність у Совітах одна відповідь — НКВД й жиди. Та довго не затримуємо гостей бесідою, бо ось УДК вже приготовило перекуску й просить їх поживитись. Окрему вдячність і признання треба висловити власникові українського ресторану дир. М. Булі, що безінтересовно прохарчовує чимало полонених і то кожної днини, відколи почали вони переходити через Грубешів.

Гаряча страва оживлює наших гостей. Починають розповідати навіть про свої всякі „подвиги" на війні.

— Тільки що наблизився фронт — розказує один — стріляю та оглядаюсь на всі боки, де б заховатись. Врешті надоїло чекати, кивнув ще на трьох і чкурнули разом до „германців", де розказав їм про совітські становища, де міни і т. д., так що незабаром було там по всьому. Оце ж тобі, батюшка Сталін, на закуску...

Добрячі і гарні ці житомирці-земляки. В неділю рано, як пішли до церкви, то завздо християнились, били поклони, а підчас проповіді о. Сагайдаківського плакали ревними сльозами. Був між ними і один доцент київського університету. Хто б сказав, що ця вихуділа, в шинелі людина — це науковець. А проте большевицька влада не дуже його доціняовала, коли навіть помешкання не приділила всередині Києва, бо там жили лише жиди... Взагалі, як оповідав цей доцент, у київському університеті 70% викладовців — жиди, 99% студентів на праві й медицині — жиди. По словах команданта транспорту найкраще в совітах було ще пастухам, бо не нарушували теорії Маркса.

Полонені гостювали в Грубешеві цілу неділю, а в понеділок рано старанням УДК відвезено їх автом до Устилуга. На спомин свого побуту вписалися такими словами до пропамятної книги УДК з проханиям помістити їх в українській пресі.

УКРАЇНСЬКОМУ ДОПОМОГОВОМУ КОМІТЕТУ В М. ГРУБЕШЕВІ.

Військово-полонені, сини українського народу, повертаючись на рідну землю, звільнену від жидівсько-большевицького гніту, зустріли від Вас батьківську опіку і турботу.

Ми раді, що за залізними гратами більшовизму, тепер розбитими німецькою армією, зберіглося українське слово, українська культура, українська інтелігенція, яка зберігає старі традиції українського народу.

Ми певні, що на всій українській землі, при Вашій, Брати Українці, допомозі, відродиться і запише буйними цвітами українська культура, українське життя. — Наші думи, переконання спільні (підкр. автора). Ми виносимо Вашому колективові щиру і сердечну подяку за гостинний прийом і турботи. За дорученням компанії транспорту підписали: (підписи).

Грубешівське УДК переводить збірку для дальшої допомоги полоненим українцям. **Є. Самохваленко.**

Новий великий успіх німецьких підводних човнів

БЕРЛІН. — Німецькі підводні човни нанесли британській торговельній фльоті новий удар. Після затоплення десятьох ворожих торговельних кораблів, загальної містоти 60.000 тон, серед цього трьох цистерн, на північному Атлантику двох британських нищильників з конвою та знищення небаром після цього черговнх 38.200 тон та важкого ушкодження торпедою кітолoвного корабля „Свінґ Фин" містоти 14.596 тон, німецькі підводні човни повідомили про знищення не мало, а 14-ох важко навантажених ворожих торговельних кораблів, загальної містоти 47.500 тон. І цей блискучий успіх німецької воєнної фльоти в боротьбі проти англійської постачальної плавби бе дуже важко Англію у її 3 дня на день труднішому харчевому положенні. Усі 14 затоплених кораблів, що йшли в озброєному конвої з Ґібралтару до Англії, були навантажені вартісним товаром і попри втрату щораз скупішого англійського корабельного тонажу відчує Англія важко й безпосередні наслідки затоплення: великі кількости важного з військового погляду товару, харчів та сировців не доїдуть уже до англійського острову.

Цей новий успіх дає нове надзвичайне свідоцтво боєвому духові німецьких підводних човнів. Вони 6 днів повторяли свій наступ на конвойований транспорт, що попадав щораз більш у безлад, і нищили з нього корабель за кораблем. Сильна охорона транспорту не могла нічого вдіяти завзятому наступові німецьких підводних човнів, які крім цього поділили торпедою та затопили й один англійський нищильник. Дуже цікаво воно зрештою, що цей конвойований транспорт складався зі зовсім малих кораблів, — знак, що Англія мусить вже хапатися за одиниці, яких давніше не вживали в заморській комунікації. Більшість транспорту по черзі винищено і тільки кільком меншим кораблям вдалося втекти після цього, як транспорт розбігся у всі боки.

Цей останній удар відважних німецьких підводних човнів в Англію — це доказ непереможного офензивного духа їх командантів і залог, що у своїй нищівній діяльності проти британської фльоти не дають себе спинити навіть найсильнішими конвоями ворожих транспортів. Якраз в останньому часі Англія мусіла заплатити за свою ославлену охорону транспортів втратою вартісних одиниць. Від німецьких підводних човнів годі отрястися — до цієї свідомости дійдуть і в Лондоні, після останнього удару німецької воєнної фльоти.

„БРЕХНІ МАЮТЬ КОРОТКІ НОГИ".

Римські часописи про найновіший помисл фальшівника Рузвелта.

РИМ. — Римська ранішня преса сильно заначує заяву північно-американського міністра маринарки Нокса, що винищувач „Кірни" перший розпочав вогонь. Часописи стверджують, що в той спосіб версія Рузвелта остаточно заперечена. „Пополо ді Рома" заявив у статті п. з. „Брехні мають короткі ноги", що інцидент фальшівника Рузвелта, на якого посипалися догани навіть із боку урядових північно-американських кругів, є дійсно у своїй варварській незручності одиноким. Треба себе перемогти, щоби з ним узагалі полемізувати.

МІНІСТЕР ЗЕЙС-ІНКВАРТ ВІДВІДАВ ЛЬВІВ.

ЛЬВІВ. — У вівторок, дня 28. X. прибув до Львова на запрошення генерал-губернатора д-ра Франка міністер д-р Зейс-Інкварт, комісар Німеччини для зайнятих просторів. Достойного гостя привітав на залізничному двірці губернатор д-р Ляш у товаристві своїх співробітників.

ЮРІЙ КОСАЧ. 7)

Рубікон Хмельницького

Вранці вдарили салютними пострілами берегові гармати Данціґа. Корвету бо бачили вже на кільки миль перед Ґданським портом, як мчала розгорнувши всі вітрила. Салютним випалам дружньо відповіли судна, заякорені у пристані. Прапори Швеції, Бранденбургу, Нідерляндів, Генуї, Венеції залопотали на вимпелах. Люди почали громадитись на молі. Посадник Ґеданума із золотим ланцюхом на шиї, старшина маґістрату, комендант пристані, непроглядна юрба, виглядали судна. В саме полудне замріла на обрії стрункою й погожою лебідкою, французька швидка корвета. Білий прапор із золотими ліліями розгорнувся в вітрі на щоглах „Алькіону". Люди обсіли реї й вимахували шапками. Зручно маневруючи, корвета кинула якір. Мить — і перекинено східці. По них, святковим шиком, сходили на беріг козаки. Було їх несповна пятнадцять сотень, комонників, піхоти та гармашів. Одні йшли в гарних білих жупанах, в червоних верхами шапок, з мушкетами на плечі, другі в малинових, що горіли мов заграва, все хоробрі сотні ротмістра Несторенка, сотні одна в одну ротмістра Вишняка-Якубовича, врешті кінні козаки Джулая, Ганджі й Шанґірея, в німецькому та еспанському вбранні, у панцирях, шоломах та мисюрках. Музика супроводила сотні. Грали кобзи, свистіли жоломийки, гуділи літаври, заливались походні сурми. А в почоті ротмістрів, поручників та хорунжих корпусу ступив на беріг капітан Хмельницький. Дві корогви: малинова, дарунок польського короля Жигимонта-Августа та важка, золота із сріблом імператора Рудольфа II, яку ще носили за Микошинськими та Лободою, розгорнено над затяжцем, що ділив славу перемоги дюка Конде й маршала Тюренна під Сірксом, Тіонвілем, Ґравеліном та Дінкірхеи.

Хто знав його — чигиринського сотника, боніфікатора на Суботові, колись запорізького військового писаря, Теодота Ґабданка, підступив до нього. Стільки друзів та товаришів із буремних років війни европейської зустрівав тут: Ахіллеса, що з ним рам об рамя бився у службі Папенгайма, під Маґдебурґом, Олександра Лелеуса, шотляндського капітана, з яким у одному шатрі спав, у Валленштайновому таборі, інженера Левассера де Боплана, що з ним навпіл проміряв низові степи, виходячи на татарські чамбули й пережив капітуляцію під Кумейками й інших багатьох вояків, пошрамлених і посивілих у битвах на різних кінцях континенту, що з ними ділив славу, долю й недолю лицарську юних відважних років.

Дим гармат під Цецорою, коли то самчетверт, поруч сотника Михайла Хмельницького, боронив корогви і не встиг захистити грудьми свого батька від турецької шаблі, бо самий тоді попав в аркан бахати, дим і згар Лютцена й Брайтенфельда, де схрещував козацьку шаблю із вершниками незломного й непереможного Густава Адольфа, по довгих роках турецької кормиги, запал битв на надрайнських та надмозельських полях засмалив це суворе обличчя, додав неодної зморщки до високого, упертого чола.

Ішов капітан Хмельницький, знаючи собі новагу, стиснувши уста, високо піднявши голову. Смагле обличчя відтінили чорні вуси та борода, підстрижені на еспанський лад, кучер упав на чоло, ясне, по віджиненні заборола шолому. На капітані був жовтий шкуратяний колет, зверх нього панцир. Чоботи носив з німецька, поверх колін затягнувши, і правицею у довгих аж до ліктя, білих рукавицях стискав рукоять азиїчаної райтарської шаблі. За поясом був застромлений начальницький пірнач.

Несповна півроку тому, корпус його із Ґеданума, під доглядом ґенерала Пшієм-

З голосів преси

Як виглядає визволене Полісся

З хвилиною як тільки німецькі вояки попроганяли большевицькі орди з Галичини, Волині, Полісся та інших українських земель, всюди почалося буйне українське життя. Полісся не залишилося позаду інших українських земель. Про те, як сьогодні виглядає Полісся написав Олег Штуль у часописі **„Волинь"** з 19. X. 1941 р. ч. 8. у репротажі п. з. **„Вже не „тутешні" (Нариси з Полісся)**. Зміст цього репортажу **такий:**

„Велика мурована будова ковельського двірця бундючно підноситься над цементовими плитами перонів і самопевно поглядає на бетон рампи, що вжерлася в поліський, мякий і підмоклий ґрунт. Це бетон і цивілізація святкують свою частинну перемогу над відвічним поліським болотом. Так святкує цивілізація свою перемогу в Ковлі, Бересті, Кобрині, Пинську, Столині, Камені-Каширському, Княжому, Давидгородку й Ратні та в усіх убогих селах і сумних містечках Полісся, що їх поперетинали рейки залізниць, чи стрічки битих доріг. Поліське болото завзято бореться за своє існування. Воно вжирається глибокими заливами у волинський чорнозем і злісно гризе бетон двірцевих рамп та насипи залізниць і шляхів. Але під натиском глибоких придорожних ровів та меліораційних каналів — воно стиснулось лише дуже непомітно.

Поліське болото — це неймовірно величезна сила. Воно може всмоктати все. Болота — це окремий світ. Таємничі лісовики, водяники, потерчата й злобні злидні боронять кордонів цього світу перед небажаними гістьми. А блудні болотяні вогники й прекрасні світлячки — манять сюди багатьох. Та хто не вміє шанувати поліських звичаїв, той не вернеться з виправи по несвоє, бо засмокче й проковтне його болото.

Здавалось, що поліська трясовина всмоктала й усі потяги, що мали б іти з Ковля на Берестя. Дійсно блудними вогниками бігали маневруючі паротяги, але жаден із них не їхав у потрібному мені напрямку на Берестя, в глиб Полісся, ніби боявся болота. А справді паротяг таки має чого боятися. Адже він не поліський, адже він тут чужий — а вже чужинців тут було багато. Приходили вони нераз, щоб видерти поліське серце. Хотіли вони йому відірвати душу. Носили сюди чужинців вітри московської царської імперії. Їхали вони — мов чорне вороння — з гаслами православної віри, як вовки в овечій шкірі, щов вмовити в поліського селянина, що православний — це значить „русский". Щоб затерти в ньому спогади української державности, щоб вмовити в нього, що Давидгородок закладали не українські князі. І вдалося їм утопити в болоті назву — українець, поліщук звав себе лише православним. Але всіх цих чиновників всмоктало теж болото. Вони пропали, але лишились легенди про князя Ігоря, що його вбили деревляни в „Ігоровому броді" коло села Біловіжа на Сарненщині. Жили легенди про княгиню Ольгу, що їздила княжим шляхом, якого сліди й тепер оглядають коло Давидгородка — справляти не поминки по Ігорові, а тризну. І досі зветься те місце — „Ігорова тризна".

Серед болот і лісів найдовше конала українська Княжа Держава. Тут найдовше вона існувала, бо її кордонів боронили ті сили, що й кордонів Полісся. Тут сильнішим відгуком відбились походи Хмельницького. Тут, як кажуть численні легенди, осіли й козаки, що втікли від польських панів. Поляки нікого не знайшли, щоб покарати й самі погинули в поліському болоті.

Прошуміли вітри московської імперії й на Полісся потягла бундючна сусідська голота. Залопотіло, затріщало все кругом — сусіди несли сюди свою „культуру", якої вершком була Береза Картузька.

Зусилля сусідської політики спрямувались на те, щоб з українців Полісся зробити „тутешніх". І це подекуди вдалося. І Олекса Стефанович на питання — „Українці ви?" почув відповідь — „Ми, паночку, »тутешні«". Це був осяг — чи не найбільший — отої небіжки.

Але поліське болото проковтнуло все: навіть і Березу Картузьку. Та все ж таки лишились спогади про княгиню Ольгу, про козацькі війни, про славного Нечая — і лишилася свідомість, що „тутешні" — це їх нащадки.

Прийшла нова татарська навала — большевицькі орди з Янкелями і з Мошками, як начальниками. Прийшли політруки зі слипявою брехнею й нещадне НКВД. Але Полісся не злякали. Воно висміяло найжорстокішу поліцію світа, називаючи її „Янкель веде". Сміх убиває — і авторитет нової влади пропав раз назавжди. І як виглядає Полісся, коли його болото проковтнуло владу Совєтів — це цікавило мене найбільше, коли я дивився на блудні вогні маневруючих паротягів.

Вранці, коли вогні погасили — появився „Бавцуґ" — що мав мене завезти в рідні нетри. Завданням цього потягу — везти підкріплення залізничим насипам, що безупинно змагаються з болотом.

Поїхали. Мощона — Мизово — Вижва — Кримно — далі потяг не їде. Але піду я знайомими лісами, повними літом ягід і грибів, порослими мохом і болотяним квіттям, що цвіте білим цвітом і зветься несподівано й просто — багно. Невчасний сніг наповнив порожній ліс загадковим шумом — це він спадає з живого ще листя й так таємниче шелестить, що дятель якось нервово стукотить своїм носом у кору дерев. Іду в околиці Княжого Ратна. Тут часто збиралася Княжа рать проти Жмуді й Литви, проти поляків і татар. На болотяних проходах бряжчала й щербилась зброя. Довго гордо лопотіла на деревяному замку воєнна хоругов. Тепер нема в Ратні замку, але повіває українська хоругов і повіває вона над усіми селами Полісся.

Ось бачу вже село, що зветься Заболоття, бо лежало від княжого замку за болотом. Ось за озером село Тур (бо тут убив князь великого тура) і згадується Филиповича:

Дивився з вежі
на темний бір,
там слід ведмежий
і вовчий зір.

Там бродять тури
у далині,
а дуб похмурий
ковтає дні.

Дивився князь на бір, а за бором, за лісом село моє Заліси. Більше двох років минуло, як вийшов я з нього — і що діється там після большевицького раю? Ось перші хати — наша хата — і обійми мами й тата.

На одному з будинків серед села, поліщуки, колишні „тутешні" — вивісили жовто-блакитний прапор і на таблиці з княжим тризубом написали: „Український Народній Дім". Боже! Якби так бачив це ковельський пан староста! Хіба зімлів би! Але на щастя його й нашу втіху він цього не побачить, бо вже більше не приїде до Заболоття пацифікувати гумовими палками робітників тартаку. Не приїде і товариш Кучеренко — даремне потіли, щоб з Андроніком стягнути „добровільну позичку" на оборону „раю робітників і селян".

— Ну, що минувся рай вже для Заліс?

— А, хвалити Бога, минувся, вже не годуватимуть нас зеленою сіллю.

— А вас, бабо, в депутати не вибрали?

— Ох, мене, слава Богу, нікуди не брали.

Не тяжко зорієнтуватися, що всю тріскучу большевицьку пропаганду проковтнуло безслідно поліське болото. В церкві поліські діти, що вже добре знають, що вони не „тутешні", а українці співають „Боже, великий, єдиний!". Старі господарі в постолах та чоботях і молодь урочисто опускаються на коліна. Коло церкви не підслухує вже сексот НКВД. Їх заступив український міліціянт, що сам стоїть молитовно на колінах. Зрадів би князь, коли б глянув тепер на свої володіння за лісом, там за болотом і за озером.

Коли валилася Польща — поліщук, побачивши жах на обличчях своїх гнобителів,

---

ського, відїхав на французьку службу, щоб узяти участь у фландрській кампанії, в штурмі пристаней над каналом, і в облозі ключа морів — нездобутого еспанського Дінкірхен. Пшіємський залишився в Парижі, а Хмельницький розділивши сотні поміж себе та Несторенка під командуванням дюка д'Анґієну, маршалів Рандав, Гассіона, Міллере та Ферте Сантерри приєднався до королівських армій у Фландрії. Тягом кількох тижнів прогнано еспанців із Камбре, Куртре й Фурну, а ранньою осінню розпочато будову шанців під Дінкірхен. Кардинал кинув туди всі свої сили, бо ключ морей мусів бути здобутий, хочби це коштувало стільки, що три італійські кампанії. В першій лінії були козаки з корпусу Хмельницького, що відзначившись уже при здобутті Гравеліну й Фурну, не давали еспанцям ні хвилини спокою, атакуючи безперестанку бастіони фортеці. Дюк д'Анґієну, орлевидий Конде ставив своїй піхоті запорізьку піхоту в приклад. Після еспанської піхоти уважав її найкращою у світі. І на початку жовтня, після пятьох тижнів упертої облоги, кривавих вилазок і штурмів, коли внаслідок заложених мін, зірвано південний мур фортеці, пішли козаки Хмельницького до штурму на еспанця, встрявали з ним у завзятий рукопашний бій і вибили його із внутрішніх укріплень. Дюк д'Анґієну, зустрівши Хмельницького на шанцях, що з шаблею й пістолем у руці кермував сотнями, без шолома й цілий у крові, заломив руки: „На щастя, сказав він, це не ваша кров, капітане, а кров цих розпусників, що важаться змагатись із вами". Над Дінкерхен вже не маяли прапори із львами Кастилії — їх змінили королівські лілеї. Маркіз Лейд, відважний оборонець Дінкірхен, скапітулював. Йому дозволено було вивести військо із зброєю та музикою, хоч і зі згорненими прапорами, з міста. Всі французькі стяги і козацькі корогви похилились перед переможеними, що видержали важку облогу з мор і з суші, невгавне бомбардування й штурми найкращої піхоти континенту, що нею тепер стала українська. На паризькій Нотр-Дам гуділи дзвони „Те Деум" на вістку про таку блискучу вікторію. Кардинал Мазарен був утішений. Таки справді Пієр Шевалiє, що презентував Хмельницького як одного з найздібніших вояків нашого поліття, який зумів поєднати фантазію Валленштайна із бистрістю у рішеннях Вранґеля та з нещадністю Пікольоміні, не помилився. Таксамо не перебільшив Пієр Шевалiє, розповідаючи предивні речі про вдалість запоріжців. Затяг, що таки доволі дорого коштував кардиналові, бо платив він 12 талярів за піхотинця, а за кінного по 18, не завів у надіях. Завдяки йому направлено в кількох тижнях всі помилки в Баварії та в Італії, знищено вніveць пляни габсбурської коаліції, що шахувала Францію в Пиренеях і у Фляндрії, здобуто арсенал Еспанії і ключ до влади над морями — Дінкірхен. Ця фляндрська кампанія 1646 року варта була цілого свatання Марії Гонзаґи за Володислава IV, а ці козаки України з їхнім капітаном Хмельницьким могли стати опорою коаліції Франції, Німеччини й Швеції, яку зміцнював Мазарен, щоб раз на завсіди зломити гордість віденського дому і мадридського двора.

Залишивши мародерів і дезертирів у лісах Іль де Франсу, й одержавши решту плати, Хмельницький покинув Францію з пятнадцяти своїми улюбленими сотнями, у гурті приятелів, а обоз та ранених залишив під опіку Топіги. Не було коли чекати на пянчужку Пшіємського, що мав доручення від Осолінського наглядати за Хмельницьким, а який, втім добрий ґенерал артилерії, носа не показав під Дінкірхен, знаючи що Хмельницький сам вмітиме воювати. Цього Пшіємського залишили із повіями та волоцюгами в Парижі, де польські резиденти мусіли платити за нього борги по коршмах. Хмельницького ж звала вже давно батьківщина.

(Далі буде)

бадьоро стиснув у руках косу й чепіги плуга. І вже тоді він голосно сказав, що він не „тутешній" і хоче Україну.

Але ось вже знов „недобрі в лісі птахи звили собі кубло". Зловіщий Див прокинувсь „в нетрах у хащах" і знов почав віщувати нещастя. І справді загуло по селах: „знов хоче прийти якась біда". Повіяв вітер з півночі і сходу. І від злоступання нового наїзника „шляхи, немов підлога, риплять від хижих орд і стогнуть, стугонять" — котяться ними совєтські танки. Почався жидівсько-московський танець. Але Полісся, раз прокинувшись, вже не заснуло. В болоті потопали всі большевицькі зусилля, всі мітинги і колгоспи. А коли зазеленіли безкраї лісові нетри, коли закурилося болото — загуляла Зелена Армія українського спротиву. Сумирні „тутешні", „почціві хлопі" Родзєвічувни, тримаючи в руках вудку чи косу, під свиткою тримали обрізи, револьвери й гранати. Запалали хати большевицьких наємників, полетіли гранати у вікна пропагандистів, комсомольців і іншої наволочі. Дійсно „очі вікон у кожній хаті кровю налились". По лісах і полянах зявились тіні княжих, закутих у сталь, відважних дружинників. Зелена Армія, а з нею і все Полісся — закувало серце в сталь. І княжі воїни знайшли собі гідних наслідників при Берестейській шосі, так само, як у Клесівських каменьоломах, що породили „Поліську Січ" і її бої коло Олевська, Білокорович, Варварівки і багато інших.

Полісся сьогодні вже не „тутешнє". Це знов українська земля, частина України, де слово Київ викликає вогонь в очах повільного поліщука. Очі всіх звернені на Київ. До нього провадять усі здобутки цивілізації — шоси й залізниці. До нього провадять також всі звірячі стежки, які поліщук знає, як власні постоли. Вже тепер у болоті не втопиться національна свідомість, лише той, хто хотів би її вирвати. Княжі замки й городища знов відвідають їх давні володарі у повній зброї. Князі обходять свої володіння, стискають мечі й суворо поглядають на свою землю, питаючи її населення: чи доведете до кінця те, що почали? Полісся каже: так — і напруження його праці свідчить, що каже правду. Це не тимчасовий зрив, а справжнє переродження і віднайдення свого обличчя. Треба його кувати, щоб воно ставало чимраз виразнішим".

—o—

ВІДПОВІДАЛЬНІ ДАЛЕКО ВІД СТРІЛУ.

ПРАГА. — Чеський щод. „Народні політіка" пише у вступній статті про загальне положення:

„Сталін сидить на Уралі і аранжує з віддалі тисячі кілометрів московський танок мерців, а Рузвелт при своїй теплій печі каже завзивати московських жінок і дітей до геройської смерти. Обидва знають тільки, що вони безперервно летять у політичну пропасть. Вони намагаються вправді відвернути свою долю в останній хвилині, але це не вдасться їм, навіть, коли вони пожертвували б на це цілий світ і людство, як вони би собі радо цього бажали".

—o—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД.
2. Неділя — 21 по Зісл. св. Духа
3. Понеділок — Пр. Ілар. Вел.

— **БОГОСЛУЖЕННЯ в днях 31. X. і 2. XI. 1941** будуть відправлені в такому порядку: в пятницю 31. X. ПАНАХИДА ЗА ПОЛЯГЛИХ у православній церкві на Повіслі в год. 17.30, в гр.-катол. церкві в год. 19-ій; в неділю 2. XI. торжественна Сл. Божа в греко-катол. церкві в год. 9-ій рано, в православній також у год. 9-ій рано.

— **ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА** в Кракові відбудеться в неділю 2. листопада ц. р. при вул. Зеленій ч. 7, I. пов., АКАДЕМІЯ в 23-ті роковини Зриву. Початок в 17.30 год. Просимо явитися точно.

— **СХОДИНИ ЖІНОК.** В понеділок 3. листопада ц. р. в домівці Дитячого Садка при вул. Зеленій 18 в год. 19-ій вечером відбудуться сходини жінок-членок УОТ. Темою сходин реферат: „Українські полонені вертаються додому".

— **ВЗИВАЄМО** оцих громадян, щоб негайно зголосилися в УЦК, Відділ Праці і відобрали свої перепустки або подали докладні адреси, тому що перепустки є коротко-речинцеві і важність їх незадовго кінчається: 1. Богонюк Марія, 2. Княгиницький Ярослав, 3. Савка Іван, Ярослав, 4. Канарок Юлія, 5. Мишковський Ярослав, 6. Грнутинкевич Степан, 7. Яцина Микола, 8. Золінський Константин. 2x

— **ОЦИМ** подається до відома, що Роман Маринович, кореспондент і представник української і німецької преси, переніс і веде своє бюро в городі Перемишлі, при вул. Францішканській ч. 13. Телеф. 10-48 і 10-50. 2848 3-3

— **УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ** у Кракові повідомляє, що вже видається додаткові харчеві картки. 2856 1-2

— **П. ЛОМНИЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР**, 6. судовий асесор, адвокат у Горлицях. — Просимо у власному інтересі подати адресу до Українського Центрального Комітету, Краків, Зелена 26, Відділ Суспільної Опіки. — УЦК, Відділ Сусп. Опіки.

— **ТРАГІЧНА СМЕРТЬ МАШИНІСТА.** Ввечері 25. X. дійшло між Журавицею і Перемишлем до трагедії, якої жертвою став український машиніст бл. п. Дмитро Гриців, незвичайно свідомий громадянин, зам. у Перемишлі при вул. Ленартовича. Вертаючи пізно з праці з Журавиці, щоб скоротити собі дорогу до хати, йшов бл. п. Гриців залізничим шляхом у напрямі до Перемишля. В одній хвилині він застромив ногу між рейки і не міг її витягнути. Саме тоді надіхала льокомотива і в страшний спосіб смасакрувала Грицева, вбиваючи його на місці. Ця подія викликала в Перемишлі пригноблююче враження. Покійний осиротив дружину і трое старших дітей.

З нових видань

Друга читанка для народних шкіл

Зладив Є. Ю. Пеленський.

Це, вже третє з черги, видання другої шкільної читанки, доповнене і побільшене, є без сумніву великим кроком вперед у ділянці наших шкільних підручників. Автор використав найновішу нашу дитячу літературу, сягнув також до чужих зразків і вміло вибрав із того всього, що призбирав, самі найкращі речі, які підходять до умового рівня і зацікавлень даного віку. І тому, коли оцінювати книжку з літературного або психологічного становища, годі зробити закиди з огляду на її зміст.

Книжка також чимало скористала через те, що папір жовтавої відміни заступлено синявим. Бо синявий папір заспокоює нервову систему і позваляє тимсамим зосередити всю енергію в тому напрямі, щоби побороти труднощі читання, що, як відомо, для початкуючого школяря дуже важкі. Ще слід звернути увагу на чистий друк, вдатні ілюстрації та чепурний вигляд книжки. Все ж таки, коли мова за друк, можна мати сумніви, чи такий грубий шрифт, як той, що його бачимо в „Другій читанці" видержує критику зі становища найновіших поглядів психопедагогіки. Відомо, що вмілість читання полягає на вправі ловити зором відразу цілий графічний образ слова. Надто товстий шрифт не сприяє тому, навпаки ставить великі перешкоди.

Оце третє видання Другої Читанки різниться від попереднього ще й тим, що автор завдав собі труду, щоби скласти читанки в деякі суцільні циклі. Вони щасливо видвигнені. Недостає одначе книжці найважнішого: суцільної педагогічної тенденції. Такою може бути сьогодні тільки змагання викресати й наставити волю опанувати життя. Виховання на чемного учня і свідомого українця вже сьогодні не вистарчає.

З психо-педагогічного становища можна б видвигнути ще зайвість питань, поміщених під поодинокими уступами. Зате годиться підкреслити влучність приказок, але слід закинути завелику трудність, нпр., вірша „На Великдень" — і довготу деяких уступів. Далі слід звернути увагу на перевантаження Гуцульщиною, чергування деяких уступів і поставити в сумнів доцільність ілюстрації „Дніпро під Києвом" та получення в одну цілість віршованої загадки про книжку з уступом про Шевченка. В шкільному підручнику немає також місця для полонізмів („зненацька"), ані для недоглядів коректора („черешеньким", стор. 148).

Одначе все те можна виправдати обставинами. Головне, щоб усвідомити собі всі ті промахи і через те оминати їх в наступному перевиданні та врешті дати українській дитині читанку, що відповідає не тільки її психічним можливостям, але й таку, що відповідала б усім педагогічним вимогам назріваючої доби. Друга Читанка укладу Пеленського може стати такою, але під умовиною, що переведеться зазначені зміни.

П. Кривоносюк.

—o—

Затемнення помешкань на терені Ген. Губернаторства обовязує від год. 17.30 до год. 7.20.

Комунікат Українського Консуму

В тижні від 3. до 9. листопада 1941 р. видають:

І. на карти за жовтень 1941:

Збіжеву каву: а) на відтинок Н 35 червоних карт по 100 грам. б) на відтинок Н 33 жовтих карт по 100 грам.

Бараболю: У раніше поданих крамницях крім попередніх приділів за вересень та жовтень ц. р. на відтинок Н 34 червоних карт по 20 кільограмів у ціні по 0,13 зол. за 1 кг.

II. На карти за листопад 1941:

Хліб і мясо в дотеперішній кількості й ціні.

Масло: на відтинок Б 1 додаткових (жовтих) карт по 125 грамів.

Яйця: на відтинок Б 2 додаткових карт по 4 штуки.

ЕСПАНСЬКИЙ ПОСОЛ ВІДВІДАВ „БЛАКИТНУ ДИВІЗІЮ" НА СХІДНЬОМУ ФРОНТІ.

БЕРЛІН. — Еспанський посол у Берліні, ґраф Маяльде, перебував кілька днів у вояків еспанської „Блакитної Дивізії", яка на північному відтинку східнього фронту вже успішно воювала. Еспанський посол міг переконатися про охоту до бою і боєвий настрій своїх земляків, які в добровільній участі воюють по стороні німецьких та інших союзних військ. Вони з одушевленням беруть участь у боях, яких метою знищити большевизм.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

ВИДАВНИЦТВО

OTTO HARRASSOWITZ

LEIPZIG C. 1. Querstrasse 14,

поручає такі мовознавчі книжки:

Ганна Наконечна: **Німецько-український кишеньковий словник,** друге видання, 1941, стор. XXVI+176, ціна: брош. 4 РМ, опр. 5 РМ.

Ярослав Рудницький: **Українсько-німецький кишеньковий словник,** друге видання, 1941., стор. VIII+160, ціна: брош. 1.50 РМ.

Ганна Наконечна: **Коротка граматика німецької мови,** 1941, стор. 78, ціна: брош. 1.20 РМ.

Ярослав Рудницький: **Підручник української мови для німців,** 1940, стор. 200, ціна: брош. 5 РМ., опр. 6 РМ.

В друку находяться і незабаром появляться:

З. Кузеля і Яр. Рудницький: **Українсько-німецький словник,** прибл. 1.200 стор., коло 80 тис. слів.

Г. Наконечна і Яр. Рудницький: **Німецько-український словник,** прибл. 700 стор., коло 50 тис. слів.

Ці книжки можна замовляти в кожній більшій книгарні в місці.
2832 2-5

Дрібні оголошення

Конкурс на досвідченого інструктора-люстратора. Корисні умовини. Потрібні життепис і поручення кооперативного осередку. — Український Союз Кооператив, Володава. 2841 3-5

Хто знає, що сталося з Володимиром Ковалем с. Теодора із Синевідська Вижного; в грудні 1940 р. арештований НКВД в Перемишлі, перевезений до Бердичева. — Відомість слати на адресу: Уляна Коваль, Краків, Райхсштрассе 34/II, або: Львів, вул. Асника 10/II. — Проситься передрукувати „Львівські Вісті" і всі українські закордонні часописи. 2851 2-3

Шукаю брата Івана Бориса з Перемишля. — Всі українські часописи прошу о передрук. — Борис Теодор, Ярослав, Головна 8. 2852 1-24

Репрезентацію поважної фірми та аквізицію покупного товару обійме Торговельне Бюро „Stop", Krakau, Smolensk 16. 2853 1-1

Всіх товаришів і знайомих із села Смідин-Коршово, повіт Ковель, громада Маціїв, прошу зголоситися на адресу: Борис Поляк, Papendorf, Post Lassan, Kr. Greifswald. 2854 1-2

Уляне Синтюк та всі товариші й знайомі з села Старосілля і Ситниці, повіт Луцьк, Волинь, — відгукніться на адресу: Максим Маркевич, Papendorf, Post Lassan, Kr. Greifswald. 2855 1-1

ОГОЛОШУЙТЕСЬ У „КР. ВІСТЯХ"!

Продажа книжок і часописів

О. Олесницький і С-ка

Львів, Виспянського 22/1, тел. 246-40

ОВИД

Приймає замовлення й доставляє всім **книгарням у Галичині** книжкові та часописні видання „Українського Видавництва" в Кракові та інших видавництв Ген. Губернії та Великонімеччини.

На складі вибір слівників і самоучків нім. мови та збірники приписів і розпорядків, що обовязують у Ген. Губернії (Das Recht des General-Gouvernements).

Кінотеатр „СТЕЛЛЯ" Краків, вул. Любіч 15.

Від пятниці 31. X. до 6. XI. 1941 р. висвітлює

МАМБА

В головних ролях: Марія Андерґаст, Герман Шпельманс, Гаральд Павльзен, Фіта Бенкгоф, Олександер Енґель, Марія Коппенгефер, Ганс Юнкерман, Макс Ґільсторф, Альфред Мак.

Надпрограма: **Актуальний тижневик Ґенерал Ґуберніаторства.**

Початок у суботи, неділі та свята в год. 14, 16-ій і 18-ій. У будень в год. 16-ій і 18-ій. Крім цього в неділі та свята ранішній сеанс в год. 11-ій.

Просимо придержуватися початків сеансів.

Кіно „ВАНДА" Краків, вул. Гертруди 5.

Від пятниці 31. X. до 6. XI. 1941 р. висвітлює

СЕВІЛЬСЬКИЙ ЦИРУЛИК

Надпрограма **АКТУАЛЬНИЙ ЗВУКОВИЙ ТИЖНЕВИК**

Початок програми: в год. 16-ій і 18-ій.
В суботи, неділі й свята в год. 14, 16 і 18-ій.
В неділю та свята поранок в год. 11-ій.
Місця нумеровані. З хвилиною, як починається сеанс, вступ на салю заборонений.

УВАГА!

Банк українців у Ген. Губернаторстві

Кооп. Рільничий Банк

„УКРАЇНБАНК"

Кооператива з обм. уділами

в Ярославі, Залізнича 7, тел. 53.

Відділ у Кракові, — вул. Зелена 22
Тел. 212-28.
Відділ у Люблині, вул. Краківська 78
Тел. 25-61.

Полагоджує всі банкові чинности.

2648 3-4

Кіно „АПОЛЛЬО" Краків, Томаша 11 Тел. 111-20.

Від пятниці 31. X. до 6. XI. 1941 р. висвітлює

Ада, так не випадає

Додаток: Актуальний звуковий тижневик.

Початок сеансів у будні: 16, 18 і 20 год.; в неділі й свята: 14, 16, 18 і 20 год.

Всім українцям, що перебувають у Німеччині, подаємо оцим до відома, що „САМОУЧОК НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧИХ" І. Корецького, в 30-ти лекціях із найважнішими правилами граматики та ключем до вправ — має на складі й продає видавництво:

VERLAG OTTO HARRASSOWITZ, LEIPZIG C. 1. Querstrasse 14.

ЕКСПЕДИТОР

ЗАРІЧНИЙ МИХАЙЛО

в Кракові, Мазовецка 39, тел. 160-09,

перевозить усякі товари, меблі, переводить збірні ладунки й залагоджує митні справи, вінкуляції і інкасо. — Веліть свій товар висилати на адресу:

Zaricznyj Mychajlo, Krakau Hbf.

2608 9-20

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол., 1/12 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. ...
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79.